

Sygn. akt III Ca 989/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Tomasz Tatarczyk (spr.)

Sędzia SO Barbara Braziewicz

Sędzia SR (del.) Miłosz Dubiel

Protokolant Renata Krzysteczko

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2015 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa W. S.

przeciwko I. S. (S.)

o alimenty

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 4 marca 2015 r., sygn. akt IV RC 842/14

1. oddala apelację w części dotyczącej świadczeń alimentacyjnych zasądzonych wraz z odsetkami za okres od dnia 3 października 2014 r. do dnia 25 lutego 2015 r.;

2. uchyla zaskarżony wyrok w punkcie 1 w części zasądzającej świadczenia alimentacyjne wraz z odsetkami za okres od dnia 26 lutego 2015 r. oraz w punkcie 2 i zawiesza postępowanie w zakresie tych świadczeń.

SSR (del.) Miłosz Dubiel SSO Tomasz Tatarczyk SSO Barbara Braziewicz

Sygn. akt III Ca 989/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 4 marca 2015 roku Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego na rzecz powódki alimenty w kwocie po 500 zł miesięcznie, płatne do rąk matki powódki do dnia 10 -go każdego miesiąca począwszy od dnia 3 października 2014 roku z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia, odstąpił od obciążenia pozwanego kosztami postępowania, wyrokowi w części uwzględniającej powództwo nadał rygor natychmiastowej wykonalności. Sąd ustalił, że powódka liczy 9 lat. Jej rodzice pozostają w związku małżeńskim. Małoletnia cierpi na (...). W okresie zimowym często choruje na infekcje górnych dróg oddechowych. Miesięczny koszt leków dla niej wynosi wówczas 60 zł. We wrześniu 2014 roku matka małoletniej wydała na podręczniki, ubezpieczenie i basen dla córki 500 zł. Dodatkowo, przy uwzględnieniu kosztów wyżywienia, odzieży i kosmetyków, koszty utrzymania powódki wynoszą co najmniej 500 zł miesięcznie. Matka powódki liczy 34 lata, na utrzymaniu ma też syna D. z poprzedniego małżeństwa, pobiera na niego alimenty w kwocie po 400 zł miesięcznie. Jest zatrudniona w Zarządzie Zieleni Miejskiej w R. na podstawie umowy zlecenia, średnie jej wynagrodzenie miesięczne wyniosło 256,67 zł. Pobiera zasiłek rodzinny na rzecz dzieci w kwocie 212 zł

miesięcznie. Pozwany liczy 33 lata, posiada uprawnienia operatora wózka widłowego, ma prawo jazdy kategorii B i C. W lutym 2015 roku wyprowadził się od rodziny i zamieszkał u swojego ojca w R.. Od stycznia 2015 roku pracuje w (...) w pełnym wymiarze godzin jako kierowca na podstawie umowy o pracę zawartej na okres jednego roku. Urzędy pracy posiadają oferty zatrudnienia dla osób w zawodzie kierowcy i operatora wózka widłowego a także dla osób bez kwalifikacji zawodowych. Sąd wskazał, że zgodnie z art. 133 § 1 k.r. i op., każdy z rodziców obowiązany jest do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zakres świadczeń alimentacyjnych określa art. 135 § 1 k.r. i op. Za uzasadnione uznał żądanie pozwu zasądzenia na rzecz powódki od pozwanego alimentów w wysokości po 500 zł miesięcznie. Powódka, jak wywiódł, nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie, pozostaje na wyłącznym utrzymaniu matki, której dochody nie pozwalają na zaspokojenie własnych potrzeb. Oceniał, że koszty utrzymania małoletniej szacowane przez jej matkę na kwotę co najmniej 500 zł miesięcznie nie są wygórowane przy uwzględnieniu wieku powódki, stopnia jej rozwoju i stanu zdrowia. Stwierdził, że pozwany powinien partycypować w kosztach utrzymania córki w przeważającej części bowiem jego możliwości zarobkowe są zdecydowanie większe, niż matki uprawnionej. Możliwości zarobkowe pozwanego ocenił przy uwzględnieniu informacji urzędów pracy, dotyczących ofert zatrudnienia dla osób z kwalifikacjami zawodowymi pozwanego. Ustalił na tej podstawie, że możliwości zarobkowe zobowiązanego sięgają kwoty 1680 zł brutto miesięcznie. Doszedł wobec tego do przekonania, iż pozwany będzie w stanie łożyć alimenty na rzecz córki w kwocie po 500 zł miesięcznie.

W apelacji pozwany zarzucił sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającą na przyjęciu, że pozwany winien łożyć na rzecz małoletniej córki alimenty w kwocie 500 zł miesięcznie w sytuacji kiedy to ustalona kwota nie została przez matkę małoletniej wykazana, jak i przy pominięciu, że przekracza ona aktualne możliwości majątkowe pozwanego. W oparciu o ten zarzut skarżący domagał się zmiany wyroku i ustalenia alimentów na poziomie 250 zł miesięcznie.

Powódka działając przez matkę wniosła o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

W trakcie przesłuchania przed Sądem Rejonowym matka małoletniej powódki podała, że w dniu 26 lutego 2015 roku złożyła pozew o rozwód. Informację tę Sąd Rejonowy pominął w toku dalszego postępowania i przy ferowaniu wyroku.

Zgodnie z art. 445 § 1 i 2 k.p.c., w czasie trwania procesu o rozwód lub o separację nie może być wszczęta odrębna sprawa o zaspokojenie potrzeb rodziny i o alimenty pomiędzy małżonkami albo pomiędzy nimi a ich wspólnymi małoletnimi dziećmi co do świadczeń za okres od wytoczenia powództwa o rozwód lub o separację; pozew lub wnioski o zabezpieczenie w takiej sprawie sąd przekaże sądowi, w którym toczy się sprawa o rozwód lub o separację, w celu rozstrzygnięcia według przepisów o postępowaniu zabezpieczającym; postępowanie w sprawie o zaspokojenie potrzeb rodziny lub o alimenty, wszczęte przed wytoczeniem powództwa o rozwód lub o separację, ulega z urzędu zawieszeniu z chwilą wytoczenia powództwa o rozwód lub o separację co do świadczeń za okres od jego wytoczenia.

Przepis ten wyklucza możliwość równoczesnego prowadzenia w sprawach w nim wymienionych dwóch postępowań i w § 2 nakazuje z urzędu zawiesić postępowanie w sprawie o zaspokojenie potrzeb rodziny i o alimenty z chwilą wniesienia pozwu o rozwód lub o separację co do świadczeń za okres od jego wniesienia.

Informację podaną przez matkę powódki co do wytoczenia sprawy o rozwód potwierdził Sąd odwoławczy podczas rozprawy apelacyjnej.

Ponieważ niedopuszczalne w sprawie było orzekanie co do świadczeń alimentacyjnych za okres od wytoczenia powództwa o rozwód, czyli za okres od dnia 26 lutego 2015 roku, zaskarżony wyrok w części zasądzającej za ten okres świadczenia alimentacyjne wraz z odsetkami podlegał uchyleniu a postępowanie zawieszeniu na podstawie art. 386 § w związku z art. 445 § 2 k.p.c. W rezultacie należało orzeczeniem objąć jedynie roszczenia alimentacyjne za

okres poprzedzający wytoczenie powództwa o rozwód i orzeczeniu końcowemu, jakie zapadnie po prawomocnym zakończeniu sprawy o rozwód, pozostawić rozstrzygnięcie o kosztach procesu.

W zaskarżonym wyroku Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego na rzecz powódki alimenty poczynawszy od dnia 3 października 2014 roku. Wobec wytoczenia powództwa o rozwód po wszczęciu sprawy o alimenty, orzeczeniu powinien nadać charakter wyroku częściowego i rozstrzygnąć nim o roszczeniach alimentacyjnych za okres do dnia 25 lutego 2015 roku.

Co do świadczeń alimentacyjnych za okres od 3 października 2014 roku do 25 lutego 2015 roku apelacja nie mogła odnieść skutku, jako bezzasadna podlegała oddaleniu stosownie do art. 385 k.p.c.

Pozwany nie kwestionuje istnienia swojego obowiązku alimentacyjnego względem powódki. Obowiązek ten statuuje art. 133 § 1 k.r. i op. Podważa natomiast pozwany w apelacji wysokość ustalonego wyrokiem zobowiązania alimentacyjnego.

Według art. 135 § 1 i 2 k.r. i op., zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego; wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego.

Wbrew zarzutom apelacji, Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń co do usprawiedliwionych potrzeb powódki. Oparł się w tej materii na zeznaniach matki uprawnionej, pod której stałą pieczęć ta pozostaje. Wychowując małoletnią i troszcząc się na co dzień o jej utrzymanie matka powódki jest najlepiej zorientowana, ile wynoszą koszty jej utrzymania. Oszacowanych na kwotę co najmniej 500 zł miesięcznie kosztów utrzymania powódki zasadnie nie uznał Sąd Rejonowy za wygórowane zważywszy wiek uprawnionej, obowiązek szkolny, stan zdrowia. Pozwany nie stawiał się na posiedzenie rozprawy wyznaczone w Sądzie Rejonowym w celu przesłuchania stron, nie zakwestionował w postępowaniu przed tym Sądem zeznań matki powódki odnośnie zakresu jej usprawiedliwionych potrzeb. W tej sytuacji nie zachodziła potrzeba wykazania przez matkę uprawnioną za pomocą innych środków dowodowych wysokości kosztów utrzymania dziecka. Niezasadnie podważa w apelacji pozwany oparte o zeznania matki powódki ustalenia w przedmiocie usprawiedliwionych kosztów utrzymania uprawnionej.

Ustaleń co do możliwości zarobkowych pozwanego dokonał Sąd pierwszej instancji na podstawie informacji okolicznych Urzędów Pracy co do ofert zatrudnienia dla osób z kwalifikacjami zawodowymi pozwanego. W ten sposób sformułował wniosek, że możliwości płatnicze pozwanego określa wynagrodzenie, jakie byłby w stanie uzyskać, w kwocie 1680 zł brutto miesięcznie.

Skarżący poprzez dołączenie do apelacji umowy o pracę wykazał, że podjął zatrudnienie w styczniu 2015 roku z wynagrodzeniem 2415 zł brutto miesięcznie, zatem z wynagrodzeniem wyższym niż określony przez Sąd Rejonowy poziom jego możliwości zarobkowych.

Osiągając wynagrodzenie w tej wysokości, prowadząc wspólne gospodarstwo domowe z ojcem i nie posiadając, poza powódką, innych osób na utrzymaniu pozwany jest w stanie świadczyć na rzecz córki alimenty w kwocie po 500 zł miesięcznie.

Matka małoletniej uprawnionej swój obowiązek alimentacyjny realizuje przede wszystkim przez osobiste starania o jej utrzymanie i wychowanie.

Niezasadnie domaga się pozwany zmniejszenia świadczeń alimentacyjnych z uwagi na zobowiązania finansowe, jakie posiada względem innych podmiotów. Zobowiązania te obrazuje dokumentacja załączona do apelacji, przywołał je pozwany w odpowiedzi na pozew.

Rzecz jasna, że zobowiązania te nie mogą mieć znaczenia priorytetowego w stosunku do powinności alimentacyjnych skarżącego. Pośród tych zobowiązań jest należność za telefon wynosząca 550 zł miesięcznie.

Słusznie zatem uznał Sąd Rejonowy, że żądane pozwem alimenty są adekwatne zarówno do usprawiedliwionych potrzeb powódki, jak i do możliwości zarobkowych pozwanego.

Z tych przyczyn Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku. Postępowanie po prawomocnym zakończeniu sprawy o rozwód podejmie Sąd Rejonowy co do okresu, za który w sprawie o rozwód nie zapadnie orzeczenie o roszczeniach objętych zawieszonym postępowaniem.

SSR del. M. Dubiel SSO T. Tatarczyk SSO B. Braziewicz